

Balanç Social 2019

Aprovat a la reunió de la MIA, de 17 de desembre de 2020

Balanç Social de l'any 2019 de la Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

La Fundació Hospital de la Santa Creu i Sant Pau (en endavant, la Fundació) és una entitat sense ànim de lucre. D'acord amb els seus fins fundacionals, desenvolupa una important activitat benèfico-assistencial, impulsant diversos programes i iniciatives que tenen com a objectiu principal donar suport a l'assistència, la docència, la recerca i altres projectes de caràcter social. A la vegada, l'entitat realitza diverses actuacions dirigides a mantenir i millorar les instal·lacions hospitalàries i el conjunt monumental de l'antic Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, declarat Patrimoni Mundial per la UNESCO l'any 1997.

En compliment del que disposa l'article 10 en relació amb la Disposició Addicional Tercera de l'Ordre JUS/152/2018, de 12 de setembre, per la qual s'estableix el nivell de subjecció de les fundacions i de les associacions declarades d'utilitat pública als instruments de transparència establerts per la Llei 21/2014, de 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública; es procedeix a emetre el present informe relatiu al balanç social de l'any 2019.

El balanç social, segons l'article 2 d) de l'esmentada ordre és "l'instrument de comunicació de les entitats amb les administracions, les persones beneficiàries i les benefactores, en què s'exposen les activitats dutes a terme i la seva repercussió social amb la finalitat de justificar l'adequat compliment de les funcions de l'entitat i de difondre'n l'activitat". Per tant, es tracta de sistematitzar el conjunt d'activitats amb repercussió social que la Fundació ha desenvolupat durant l'exercici 2019.

El present Balanç Social s'estructura en els següents àmbits:

1. Activitats adreçades a les persones treballadores de la Fundació
2. Activitats adreçades a millorar el Bon Govern de la Fundació
3. Activitats adreçades a la societat
4. Activitats adreçades a la millora de la sostenibilitat: Medi Ambient i Proveïdors.

1. Activitats adreçades a les persones treballadores de la Fundació

La Direcció de Recursos Humans desenvolupa, amb caràcter general, diverses accions per implementar un model de gestió basat en els principis d'inspiració, lideratge, desenvolupament d'habilitats personals, gestió del talent i respecte per les persones. Aquestes actuacions s'estructuren al voltant de tres àrees: igualtat d'oportunitats i usos del temps, formació i seguretat i salut en el treball.

1.1. Igualtat d'oportunitats i usos del temps

L'any 2019 es van realitzar diverses sessions de treball en el si de la **Comissió de Seguiment del Pla d'Igualtat**. També es va procedir a modificar la seva composició després que un dels seus membres presentés una sol·licitud d'excedència. La institució segueix treballant, doncs, per implementar diferents actuacions que permetin avançar en la igualtat d'oportunitats i la conciliació familiar, entre altres aspectes.

1.2. Mesures de conciliació de la vida laboral i de la vida privada

La Fundació compta amb un sistema (e-tempo) que permet que els treballadors puguin organitzar la seva jornada laboral a fi de conciliar la vida laboral i privada. Tanmateix, compta amb els mitjans suficients per realitzar teletreball quan les circumstàncies així ho aconsellen.

Per altra banda, no es programen reunions que previsiblement hagin de finalitzar amb posterioritat a la jornada de treball dels assistents, de forma que aquests puguin, presumiblement, finalitzar la seva jornada laboral en l'horari previst.

D'aquesta forma, la plantilla ha seguit gaudint, per exemple, de les diferents mesures de flexibilitat horària empreses l'exercici anterior.

1.3. Pla de Formació

Amb l'objectiu de vetllar pel reciclatge professional de la plantilla i el creixement personal dels treballadors i treballadores, la Fundació realitza diverses accions de formació contínua al llarg de l'any.

La Direcció de Recursos Humans va facilitar **formació en llengües estrangeres** (anglès i francès) a 16 persones durant tot l'exercici. També es van realitzar accions en l'àmbit dels **coneixements informàtics**. El 2019 els esforços es van centrar en l'aprofundiment en noves eines TIC de l'entorn de treball de l'Office 365: Sharepoint, One Note, etc. Aquestes formacions van adreçar-se a tota la plantilla de l'entitat.

Com a novetat, l'any 2019 es van realitzar dues sessions formatives en l'àmbit de la **responsabilitat social corporativa**. Les dinàmiques, en les que va participar tot el personal, van incloure una introducció als Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides i a altres compromisos voluntaris contrets per la Fundació en aquest àmbit (Pacte Mundial, Certificació Biosphere, ISOs, etc.).

Per últim es van celebrar diverses sessions a totes les persones treballadores de la Fundació per donar a conèixer i explicar detalladament el **Codi Ètic** de l'entitat que recull els valors i

principis rectors que determinen les actuacions de la Fundació, amb el ferm compromís d'aquesta de complir amb la legislació vigent i amb les polítiques, procediments i controls interns, regulant els comportaments de tots els empleats i empleades de la Fundació en el desenvolupament de la seva activitat laboral i en les seves relacions amb els proveïdors, clients, institucions públiques i la societat en general.

1.4. Seguretat i salut en el lloc de treball

La Fundació manté l'acord mancomunat de riscos laborals amb la Fundació de Gestió Sanitària de l'Hospital. Algunes de les iniciatives de què van poder gaudir les persones treballadores el 2019 van ser la campanya de vacunació contra la grip i la revisió mèdica anual. També es van fer diverses actuacions dirigides a millorar els espais de treball.

A banda, tota la plantilla va rebre formació en primers auxilis i es van fer recomanacions sobre l'ús de l'escala de mà per a aquelles persones que puguin necessitar-la en el seu exercici professional, sigui de manera directa o supervisant la feina de proveïdors externs.

1.5. Impuls de la comunicació interna

Durant l'any 2019 es va continuar impulsant la comunicació entre els treballadors i treballadores de la Fundació mitjançant l'enviament de butlletins electrònics.

Partint d'aquesta experiència, les àrees de Sistemes, Comunicació i Recursos Humans han treballat en el desenvolupament d'un Portal de l'Empleat. Aquest nou canal, desenvolupat gràcies a la tecnologia Sharepoint de Microsoft, entrarà en funcionament durant el primer trimestre de 2020. Serà un nou entorn digital des del qual la plantilla podrà trobar continguts d'actualitat de la institució (notícies i agenda) i altres recursos del seu interès (calendari laboral, consulta de nòmina, manuals, etc.).

La posada en funcionament del Portal de l'Empleat és una nova mostra del compromís que té la institució amb la transparència i la millora de la cohesió interna.

2. Activitats adreçades a millorar el Bon Govern de la Fundació

2.1.- Transparència

La Fundació compleix amb un alt grau de satisfacció la Llei 9/2014, de 29 de desembre, de Transparència, Bon Govern i Accés a la Informació Pública. D'aquesta forma al seu web (<http://fundacioprivada-santpau.cat/ca>) es troba informació actualitzada, completa, accessible i reutilitzable, en compliment de tots els preceptes de l'esmentada norma que li son d'aplicació.

2.2. Patronat

El Patronat de la Fundació, està integrat, paritàriament, de conformitat amb el previst als seus estatuts, per sis membres designats per l'Ajuntament de Barcelona (2 membres), el Capítol Catedralici de Barcelona (2 membres) i la Generalitat de Catalunya (2 membres), i es reuneix amb caràcter mensual (a excepció del mes d'agost).

2.3.- Control i Supervisió Financera

Mensualment s'elabora el quadern de comandament, que permet avaluar objectivament i sistemàticament, les desviacions que es puguin produir respecte del marc pressupostari anual preestablert. Trimestralment es publica a la web de la Fundació un resum de l'estat d'execució pressupostari.

El control financer, estratègic, operacional i d'inversions es presenta, aprova i liquida en el Patronat anualment, i periòdicament cada trimestre s'informa del seguiment i la seva execució.

2.4.- Ètica i prevenció de la Corrupció

La Fundació és una institució compromesa amb els més alts estàndards en matèria de compliment normatiu. Aquest compromís queda reflectit als principis i pautes d'actuació que segueix la Fundació en el desenvolupament de la seva activitat.

D'aquesta forma, la Fundació compta amb un Programa de Compliment Penal (Compliance Penal) que es desenvolupa a partir del sistema de control i gestió de riscos legals que la Fundació ja té implantats per a l'efectiva prevenció, detecció i reacció respecte dels riscos penals.

L'objectiu últim del model és promoure i potenciar una veritable cultura de compliment, capaç de reflectir la seva ètica corporativa, assentar els seus mecanismes de control i reduir la possibilitat de cometre il·lícits penals dins seu, com per exemple, la corrupció.

En aquest sentit, i entre altres mesures, la Fundació compta amb una Unitat de Compliment que vetlla pel compliment normatiu, així com un sistema de gestió de recursos financers, un canal de denúncies, un codi de bon govern (per als patrons) i un codi ètic (pels treballadors).

3. Activitats adreçades a la societat

El compromís de Sant Pau amb la societat, i especialment amb els més desfavorits, és una constant des del naixement de la institució. Els projectes i iniciatives que es desenvolupen

per donar compliment als fins fundacionals en l'àmbit de l'acció social es detallen anualment a la memòria d'activitats de la Fundació.

3.1.- El Pla d'Acció Social i Recerca de la Fundació.

La Fundació a fi de donar compliment als seus fins fundacionals col·labora amb altres entitats, tant públiques com privades, i especialment amb la Fundació de Gestió Sanitària de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau i la Fundació Institut de Recerca de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. El detall de totes aquestes actuacions es troba al Pla d'Acció Social i Recerca que la Fundació aprova, i liquida, anualment.

3.2.- En l'àmbit del Recinte Modernista

La Fundació, en l'àmbit del Recinte Modernista i per garantir el retorn comunitari dels usos culturals del conjunt monumental, desenvolupa projectes com el Programa Educatiu; diverses actuacions de caire social, com ara l'afavoriment de l'accés d'infants, joves i altres col·lectius en risc d'exclusió social; i les iniciatives que formen part del Pla de Complicitats amb l'entorn (programa d'Amics del Recinte, jornades d'entrada gratuïta, etc.).

a) Programa Educatiu

La significació històrica del Recinte Modernista i el seu valor educatiu, com a obra cabdal del patrimoni barceloní, són dos actius estratègics d'aquest programa. Per això, anualment es treballa per millorar les activitats pedagògiques que permeten que centenars d'escoles i instituts descobreixin Sant Pau, la seva aportació a la medicina i el seu valor artístic.

La Fundació treballa per oferir propostes pedagògiques relacionades amb el Recinte Modernista de qualitat adaptades a les diferents etapes educatives i per ser un espai a l'abast de tots els centres escolars, independentment de la seva realitat socioeconòmica. Com a mostra, s'ha mantingut la gratuïtat d'accés per a grups escolars menors de 12 anys que realitzen la visita lliure acompanyats de docents acreditats. També es col·labora amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona becant 330 places de visita escolar guiada per a alumnat de la ciutat en diferents graus d'exclusió social.

b) Acompanyament a infants i joves en risc d'exclusió social

L'any 2019 es van mantenir les mesures d'inclusió amb què la Fundació garanteix el gaudi educatiu del Recinte Modernista per a la infància i la joventut en risc d'exclusió social. Aquesta línia d'actuació es vehicula, des de 2018, a través de l'acord que permet que els membres de la Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (FEDAIA) puguin visitar gratuïtament Sant Pau. Aquesta mesura beneficia a un públic potencial format per 100.000 infants i 35.000 famílies.

c) Pla de Complicitats amb l'Entorn

La relació amb la ciutat, molt especialment amb els quatre barris que encerclen el Recinte Modernista, és una prioritat per a la Fundació. Per tal de fidelitzar aquests públics i garantir el retorn social de l'activitat cultural i turística que desenvolupa Sant Pau, es desenvolupa anualment un seguit d'activitats que s'enquadren dins de l'anomenat Pla de Complicitats amb l'entorn, una estratègia que també contempla accions amb diferents actors del teixit cívic i la comunitat educativa, entre altres agents.

Programa d'Amics del Recinte

El pla de fidelització de l'entorn veïnal garanteix l'accés gratuït de les persones residents dels barris del Guinardó, Baix Guinardó, Sagrada Família i Camp de l'Arpa als espais visitables, en format visita lliure. Es treballa coordinadament amb publicacions locals i els districtes per garantir la difusió de la iniciativa.

Jornades d'entrada gratuïta

En el marc de les polítiques generals de relació amb l'entorn, la Fundació desenvolupa jornades d'entrada gratuïta cada primer diumenge de mes, i també coincidint amb festivitats importants a la ciutat com Sant Jordi i La Mercè. Aquesta iniciativa, el 2019, va generar 67.220 visites gratuïtes, de les quals s'estima que el 90% prové de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Les jornades d'entrada gratuïta han esdevingut, a més, una oportunitat per visibilitzar projectes socials. Dos exemples podrien ser les activitats que organitza un cop l'any el Centre Kàlida Sant Pau per divulgar la seva tasca en l'àmbit del suport psicosocial del càncer, o el Centre Pi i Molist, que va participar durant la Diada de Sant Jordi d'una dinàmica d'expressió artística per a persones amb discapacitat intel·lectual realitzada en col·laboració amb la Fundació Victoria de los Àngeles i Catalonia Fundació Creativa.

Dinamització comercial del barri

Des de la seva obertura al públic, l'any 2014, la Fundació ha col·laborat en diverses ocasions amb el teixit comercial del barri, fent costat a les seves campanyes de dinamització. Partint d'aquest precedent, i coincidint amb la campanya de Nadal de 2019, la Fundació va signar un acord de col·laboració amb l'Associació Gaudí Shopping. Gràcies a aquest conveni, els botiguers que formen part de l'entitat van distribuir cupons de descompte del Recinte Modernista per incentivar el comerç de proximitat. A més, els comerços de l'Avinguda Gaudí van participar de la difusió de les activitats programades al conjunt modernista durant les dates nadalenques.

Col·laboració amb les escoles de l'entorn

La relació amb els centres educatius més propers és un dels punts estratègics del Pla de Complicitats del Recinte Modernista. A banda de promoure l'accés de les escoles i instituts del barri, la Fundació ha començat a participar en el Programa Magnet de la Fundació Jaume Bofill. Gràcies a aquesta iniciativa, s'ha establert un acord de partenariat amb l'Escola Mas Casanovas, un centre de primària ubicat a pocs metres del conjunt arquitectònic.

Magnet permet que les escoles desenvolupin un projecte educatiu en aliança amb una institució d'excel·lència. La finalitat principal és promoure l'equitat i revertir situacions de dificultats derivades d'una excessiva població escolar, un gran volum d'alumnat provinent d'altres nacionalitats o altres casuístiques. Arran d'aquest acord, l'alumnat de Mas Casanovas ha començat a desenvolupar activitats educatives relacionades amb l'activitat mèdica i cultural de Sant Pau, i ha avançat en el seu arrelament al barri de la mà d'una institució centenària i veïna.

Suport a projectes adreçats a la gent gran

La Fundació ha començat a participar en el programa "ArtGran". Aquesta iniciativa, impulsada per l'Agència de Salut Pública de Barcelona, ha permès que cinc equipaments culturals de la ciutat comencin a desenvolupar activitats per combatre la soledat de les persones grans. En aquest sentit, la Fundació organitza tallers i activitats per a un grup reduït de persones seleccionades pels Centres d'Atenció Primària (CAP) de l'entorn. Les dinàmiques generades permetran estrènyer el vincle emocional amb la institució i pal·liar, en la mesura del possible, les necessitats d'acompanyament que tenen aquestes persones.

d) Política tarifària compromesa amb els residents i les persones més vulnerables

La Fundació ofereix un 30% de descompte sobre el preu general d'entrada a totes les persones que viuen a la ciutat de Barcelona.

A la vegada, la Fundació manté una política de preus que garanteix el gaudi dels espais patrimonials per part dels col·lectius més vulnerables de la societat. El programa de visites exclou del pagament de l'entrada a persones en situació d'atur, titulars de la Targeta Rosa Gratuïta i visitants amb un grau de discapacitat igual o superior al 65% o amb un grau 3 de dependència i al seu acompanyant.

e) Col·laboració amb projectes socials, entitats i a campanyes solidàries

També es va seguir col·laborant amb organitzacions que treballen en diversos àmbits dels drets humans. A més, es participa activament en diverses accions solidàries, com ara la il·luminació del Dia Mundial de la Lluita contra el VIH i en les campanyes de donació que organitza el Banc de Sang i Teixits de l'Hospital.

4. Activitats adreçades a la millora de la sostenibilitat: Medi Ambient i Proveïdors.

4.1. Medi Ambient

El compromís de la Fundació amb la sostenibilitat i el respecte del medi ambient va quedar palès al llarg del procés de rehabilitació del conjunt patrimonial de Sant Pau, un esforç que ha estat avalat i reconegut per diversos guardons i segells de qualitat.

Per portar més enllà aquesta voluntat, a principis de 2019 es va constituir el **Comitè de Sostenibilitat** en què participen tres direccions i l'adjunt a la gerència per al Recinte Modernista.

Aquest grup de treball va definir un **pla d'acció 2019-2020** amb els següents objectius prioritaris:

- Iniciar els treballs per a la implementació d'un sistema de gestió ambiental i energètica (SGAE) que permeti obtenir la doble certificació ISO 14001 i 50001 l'any 2020.
- Redactar i implantar un codi ètic.
- Definir una política de compra responsable
- Millorar la comunicació interna i la formació envers la sostenibilitat i la responsabilitat social.

En aquest sentit, cal destacar que durant el segon semestre de l'any es va activar la contractació dels serveis d'una empresa experta que, com a pas previ de la SGAE, va fer una diagnosi ambiental i energètica del Recinte Modernista.

La Fundació també divulga aquest compromís amb la sostenibilitat de portes enfora per fer-hi partícip a la ciutadania. N'és un exemple la jornada d'entrada gratuïta del primer diumenge de juny, que es dedica a difondre els Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides, en el marc de la Setmana Europea per la Sostenibilitat. L'acció duta a terme el juny de 2019 va ser seleccionada com a bona pràctica per la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial.

En l'àmbit de la gestió, Sant Pau avança en el seu posicionament com a espai turístic sostenible. Després d'haver obtingut la certificació Biosphere, l'any 2017, el Recinte Modernista va adherir-se al *Compromís per a la sostenibilitat turística Barcelona Biosphere* el setembre de 2019. Aquesta iniciativa, promoguda per l'Ajuntament de Barcelona, la Cambra de Comerç i la Diputació de Barcelona vol afavorir la gestió sostenible de tota l'oferta turística de la ciutat.

Totes aquestes actuacions fan que la Fundació mantingui vigent el seu compromís amb els principis del **Pacte Mundial**, la major iniciativa mundial de responsabilitat social corporativa, que està recolzada per Nacions Unides.

Per altra banda, la Fundació compta en les seves oficines amb un sistema de reciclatge i aprofitament dels recursos, alhora que realitza actuacions encaminades a millorar l'eficiència energètica dels seus recursos.

4.2. Proveïdors

La Fundació en el marc de les possibilitats que li són permeses ates que se li aplica la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, per la que es transposa a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, tenint la consideració de Poder Adjudicador No Administració Pública, procura instaurar un sistema de compra responsable.

Així, la Fundació transmet el seu compromís amb la sostenibilitat a tots els seus proveïdors, com a element clau de la seva aposta pel desenvolupament sostenible. Mitjançant aquestes actuacions la Fundació pretén multiplicar l'impacte positiu dels valors i principis de l'organització. En aquest sentit, la Fundació requereix als seus proveïdors, entre altres mesures que s'incorporen a cada contracte en funció del seu objecte, l'adhesió al codi ètic, reforçant per aquesta via les seves obligacions en transparència i el bon govern.

La Fundació promou entre els seus proveïdors els principis del Pacte Mundial de les Nacions Unides, la Declaració Universal de Drets Humans, la Declaració de Rio sobre el medi ambient, i la convenció de les Nacions Unides contra la corrupció.

D'aquesta manera, la Fundació pretén millorar les condicions de vida i de treball de les persones amb les quals es relaciona, directament i indirectament, contribuint a un món més sostenible, i ajudant a assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)